30/07/2021

Η Ευρώπη να ξανασυναντήσει τις χριστιανικές αξίες

/ Γνώμες

Του Μάξιμου Χαρακόπουλου

Ποιο μπορεί να είναι το μέλλον μας ως Ευρώπη μετά από αυτήν την κρίση; Ποιοι οι ορίζοντες που ανοίγονται μπροστά μας και ποιες οι προτάσεις για αυτό το κοινό αύριο; Στα ερωτήματα αυτά επιχειρήσαμε να απαντήσουμε στη **Γενική Συνέλευση της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας** που πραγματοποιήθηκε **22-25 Ιουλίου στην Κρήτη**. Δεκάδες Ορθόδοξοι βουλευτές από διαφορετικές χώρες, αλλά με κοινό πολιτισμικό υπόβαθρο που ορίζεται από την κοινή θρησκευτική πίστη, τις κοινές παραδόσεις, τα κοινά συμπεφωνημένα υπονοούμενα, τους κοινούς δηλαδή κώδικες συνεννόησης μεταξύ μας, επιχείρησαν να συμβάλουν στη συζήτηση που έχει ανοίξει στην Ε.Ε. για **«Το Μέλλον της Ευρώπης».**

Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι η **Ευρώπη** απομακρύνεται από τους βασικούς

πυλώνες του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Αναφέρομαι πρωτίστως στη χριστιανική παράδοση, η οποία σε συνδυασμό με την αρχαία, την κλασσική γραμματεία και το ρωμαϊκό δίκαιο, διαμόρφωσε τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, τον Ευρωπαίο άνθρωπο. Αυτή η απόπειρα να κοπούν οι ρίζες του ευρωπαϊσμού θα έχει ως τελικό αποτέλεσμα το ίδιο το ευρωπαϊκό δένδρο να ξεραθεί.

Το ζήτημα της χριστιανικής ταυτότητας της Ευρώπης είχε τεθεί και κατά την περίοδο της κατάρτισης του Συντάγματος της Ευρώπης το 2005, όμως ορισμένα κράτη-μέλη της Ε.Ε. ήγειραν ενστάσεις και η αναφορά στις ευρωπαϊκές χριστιανικές ρίζες παραπέμφθηκε στις καλένδες. Θεωρήθηκε ότι η αναφορά στις «χριστιανικές αξίες» θα καθιστούσε δυσκολότερη την επέκταση της Ε.Ε. στο μέλλον, ώστε να συμπεριλαμβάνονται κυρίως μουσουλμανικές χώρες, όπως η Τουρκία. Κάποιοι, αφελώς αισιόδοξοι τότε, πίστεψαν ότι προκειμένου η Ευρώπη να κάνει το μεγάλο βήμα προς την Ανατολή, άξιζε τον κόπο να αποκρύψουμε, να παραβλέψουμε, να ξεχάσουμε τις χριστιανικές αξίες της Ευρώπης.

Η ευκαιρία που χάθηκε τότε, μας δίνεται εκ νέου για να χαρτογραφήσουμε και πάλι τις χριστιανικές συντεταγμένες της **Ευρώπης.** Το θέμα μπορεί να επανατεθεί με σοβαρότητα και δομημένη επιχειρηματολογία.

Σε κάποιους, όμως, έχουν επικρατήσει εμμονικές ιδεοληψίες για το ευρωπαϊκό μέλλον. Αντικαθιστώντας το όραμα της κομουνιστικής κοινωνίας, από το οποίο επίσης εξοβελίστηκε η χριστιανική παράδοση, και το οποίο οδήγησε εντέλει σε τραγωδίες το ανατολικό ευρωπαϊκό τμήμα, σήμερα γίνεται λόγος για ένα ασαφές πολυπολιτισμικό όραμα.

Ένα όραμα στο οποίο τα αμιγή ευρωπαϊκά χαρακτηριστικά θα πρέπει να υποχωρήσουν, αν όχι να εξαφανιστούν, για να επιτευχθεί η συμβίωση ανθρώπων διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής, χωρίς ωστόσο καμία διάθεση ενσωμάτωσης στον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής.

Ήδη, παρακολουθούμε το άτοπο αυτών των προσδοκιών. Εκεί όπου έχουν επικρατήσει αυτές οι λογικές συχνά εμφανίζονται σύγχρονες βαβέλ, που ενίοτε μετατρέπονται σε εστίες μισαλλοδοξίας, φανατισμού και βίας, που με τη σειρά τους τροφοδοτούν ολοκληρωτικές ιδεολογίες, που ελπίζαμε ότι είχαν σβηστεί από την ευρωπαϊκή ιστορία δια παντός.

Ναι, η Ευρώπη δεν μπορεί να είναι μια περίκλειστη ήπειρος –άλλωστε αυτό θα ήταν ουτοπία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης- δεν μπορεί, όμως, να είναι ανοχύρωτη, όπως σημείωσε και ο Φράνσις Φουκουγιάμα σε συνέντευξή του στα ΝΕΑ, και πολύ περισσότερο να υποστείλει τη σημαία των αξιών της, να ακυρώσει

την ταυτότητά της στο όνομα της συμβίωσης και ενός ασαφούς πολυπολιτισμού.

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος είναι Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας, βουλευτής Λαρίσης της Νέας Δημοκρατίας, πρώην υπουργός.